

Meldingen integriteit

Presentatie commissie BOFV, 26 september 2024, team ambtelijke integriteit

Gemeente
Rotterdam

Meldingen integriteit

Programma

Deel 1 Toelichting 'Meldingen en het meldsysteem'

- Aantallen, trends en analyse
- Uitleg werking meldsysteem

Deel 2 Gevoelige meldingen en dan

- Wanneer is er sprake van een gevoelige melding?
- Hoe gaan we ermee om?

Deel 3 Het informeren van de raad

- Jaarlijkse rapportage
- Per (geheime) brief over een individuele casus

Deel 1 Meldingen en het meldsysteem

Aantallen, trends en analyse

Aantallen jaarlijks (grofweg):

- zo'n 200 meldingen van vermoedens van fraude, corruptie, belangenverstrengeling, etc
- zo'n 400 gesprekken met vertrouwenspersonen over ongewenste omgangsvormen (intimidatie, pesten, discriminatie, seksuele intimidatie)

Trends

- meldingen over de harde kant van integriteit blijven vrij stabiel (wel variatie daarbinnen)
- signalen en gesprekken over ongewenste omgangsvormen afgelopen jaren sterk gestegen

Analyse

- Rotterdam volgt de landelijke ontwikkeling: integriteit staat op de agenda, veel nieuws over onderzoeken en rapporten. We volgen dat nauwgezet en zijn in contact met de andere grote steden + andere organisaties (de NS, Stedin, universiteiten).

Deel 1 het meldsysteem

Zelf laten bouwen door onze ICT afdeling, met:

- Registratie: integriteit, omgangsvormen, cluster
- Soort melding
- Meldtoets
- Wel /geen onderzoek
- Voortgang
- Conclusie
- Maatregelen

Overzicht van een melding

Melding integriteitschending

Melding W&I2024004

Aangemaakt	13-02-2024 door Oorschot A.F. van (Ton)
Status	Afhandeling onderzoek (11-06-2024)
Cluster	Werk en Inkomen
Directie	Rotterdam Inclusief
Afdeling	GGB
Type schending	07. Misbruik en manipulatie van informatie
Datum melding	12-02-2024
Dossiernummer cluster	W&I2024004
Dossiernummer onderzoeksteam	2024-009
Pleger bekend	Ja
	Betreft medewerker van Ambtenaar
Korte beschrijving	Vervolgopdracht op onderzoek 2023-038. In het verlengde van dit onderzoek bestaat het vermoeden dat pleger mogelijk meer bevragingen heeft verricht voor niet zakelijke doeleinden.
	Tevens bestaat het vermoeden dat pleger persoonsinformatie heeft doorgespeeld naar derden omdat de meldster bedreigd is door een voor haar onbekend gebleven persoon die informatie bezat over haar werkgeschiedenis, geboortedatum, adres, belastingzaken, kinderen en ex-echtgenoot.
Afkomst melding	Externe melding

Melding aanpassen

Lopende melding

Acties

11-06-2024	Soort actie Afhandeling onderzoek	Status In behandeling
	Door Cluster coördinator Integriteit	Datum afgerond
13-02-2024	Soort actie Lopend onderzoek	Status Afgerond
	Door Centrale onderzoekseenheid	Datum afgerond 11-06-2024
13-02-2024	Soort actie Onderzoekopdracht	Status Afgerond
	Door Gemeentesecretaris	Datum afgerond 16-02-2024
13-02-2024	Soort actie Onderzoeksvoorstel	Status Afgerond
	Doorgezet 13-02-2024 Concern Directeur	Datum afgerond 15-02-2024
08-02-2024	Soort actie Meldingtoets	Status Afgerond
	Door Cluster coördinator Integriteit	Datum afgerond 08-02-2024
		Afronding Onderzoek

Voortgang

16-2-2024 COE AK: Onderzoekopdracht ontvangen
19-2-2024 COE AK: PST.bestanden en H: schijf veilig laten stellen en opgeslagen op K:schijf door Christiaan.
19-2-2024 COE AK: verkeerde personeelsnummer geïmporteerd , verzoek om dit te corrigeren.Bericht dat personeelsnummer is gecorrigeerd.
19-2-2024 COE AK: deze week worden gegevens Suwinet en Socrates van 19-2 aangeleverd.
20-2-2024 COE AK: verzoek gestuurd voor BRP/GBA om gegevens

Afhandeling

Afhandeling

☐

Geen onderzoek

☒

Onderzoek

Uitkomst

Aangetoond

Meerdere betrokkenen

Nee

Afdoening

Onbekend

Overzicht van een rapportage

Periode

☒ Jaar ☐ Kwartaal ☐ Maand ☐ Alle

Jaar terug

Jaar verder

Periode van

Tot en met

01-01-2024

31-12-2024

Aantal meldingen per cluster

Bestuur en Concernondersteuning	5
Directie Middelen en Control	0
Maatschappelijke Ontwikkeling	37
Stadsbeheer	46
Stadsontwikkeling	14
Werken Inkomen	26
Dienstverlening	11
Directie Veiligheid	5
Totaal	144

Aantal meldingen per schending

01. Fraude en Corruptie	14
02. Diefstal en verduistering	10
03. Geweld en intimidatie	12
04. Belangenverstrengeling en onverenigbare functies en activiteiten	12
05. Verspilling en misbruik gemeentelijke eigendommen	12
06. Misdragingen binnen en buiten werktijd	36
07. Misbruik en manipulatie van informatie	26
08. Ongeoorloofde afwezigheid	3
09. Categorie nog niet bekend	9
10. Geen integriteit	6
11. Geen integriteit maar ongewenste omgangsvormen	4
Totaal	144

Aantal conclusie per schending

	Geen onderzoek	Aangevaard	Weerlegd	Niet aangevaard	Overig	In behandeling
01. Fraude en Corruptie	7	0	0	0	0	7
02. Diefstal en verduistering	3	3	0	1	0	4
03. Geweld en intimidatie	8	0	0	0	0	4
04. Belangenverstrengeling en onverenigbare functies en activiteiten	4	1	0	0	0	8
05. Verspilling en misbruik gemeentelijke eigendommen	4	0	0	0	0	8
06. Misdragingen binnen en buiten werktijd	17	3	0	0	1	17
07. Misbruik en manipulatie van informatie	17	1	0	1	0	8
08. Ongeoorloofde afwezigheid	2	1	0	0	0	1
09. Categorie nog niet bekend	5	0	0	0	0	4
10. Geen integriteit	6	0	0	0	0	0
11. Geen integriteit maar ongewenste omgangsvormen	3	0	0	0	0	1
Totaal	76	9	0	2	1	62

Aantal meldingen per team

Centrale onderzoekseenheid	20
Centrale onderzoekseenheid/ pool	0
Pool	0
Coördinator COE	0
Cluster coördinator Integriteit	113
Extern	6
Totaal	139

Conclusie per team

	Geen onderzoek	Aangevaard	Weerlegd	Niet aangevaard	Overig	In behandeling
Centrale onderzoekseenheid	0	8	0	2	0	10
Centrale onderzoekseenheid/ pool	0	0	0	0	0	0
Pool	0	0	0	0	0	0
Coördinator COE	0	0	0	0	0	0
Cluster coördinator Integriteit	76	1	0	0	1	35
Extern	0	0	0	0	0	6
Totaal	76	9	0	2	1	51

Deel 1 meldingen en het meldsysteem

Vragen zover over dit eerste deel?

Deel 2 Gevoelige meldingen en dan...

Wanneer is er sprake van een gevoelige melding?

Alle meldingen zijn gevoelig, zowel voor de melder (die dan al 5 drempels heeft overwonnen), als voor degene waarover de melding gaat, het betreffende team en de leidinggevende.

Er komt veel emotie los, stress, verdriet, slapeloze nachten en kan leiden tot uitval en verzuim. Nazorg, maar ook zorg tijdens de melding voor alle betrokkenen is cruciaal en doen we steeds beter.

Uit: rapport "Melden met succes," Universiteit van Utrecht, Leonie Heres, augustus 2022:

Het melden van (vermoedens van) integriteitsschendingen is en blijft een ingewikkelde en kwetsbare zaak. Ook dit rapport laat dat andermaal zien. Zelfs wanneer meldprocessen over het geheel genomen goed verlopen, zijn zowel de aanleiding als het proces dat daarop volgt vaak ingrijpend voor de betrokkenen. We zijn de deelnemende organisaties en in het bijzonder de

Deel 2 Gevoelige meldingen en dan...

Hoe gaat de organisatie hiermee om?

Dit geldt voor alle meldingen, letten op:

- Vertrouwelijkheid
- Afspraken over wie wanneer wordt geïnformeerd
- Afspraken over wie inzage krijgt in een onderzoeksrapport
- Balans tussen *klein houden* en *meldingsbereidheid hoog houden*

Deel 2 Gevoelige meldingen en dan...

Bij sommige casussen informeert de concerndirecteur de vakwethouder + wethouder Organisatie. Dit gebeurt zo'n 5 – 6 keer per jaar.

- indien sprake is van een casus van mogelijk grote financiële omvang
- indien mogelijk een directeur betrokken is
- indien het mogelijk in de pers komt

Vragen zover over het tweede deel?

Deel 3 Het informeren van de raad

Rapportages

Elk jaar verschijnt een *jaarverslag ambtelijke integriteit*, met o.a. een toelichting op het gevoerde beleid, de meldingen, analyse en conclusies.

Dit verslag wordt door het college vastgesteld en ter informatie aan de raad gezonden.

Het *jaarplan wordt* aan de raad gezonden, met kort en bondig wat het komend jaar wordt gerealiseerd.

Het *beleidsplan ambtelijke integriteit* loopt t/m 2025, waarna een nieuwe volgt (2026-2030). Deze wordt door de raad vastgesteld.

1. Inleiding	4
2. Het integriteitsbeleid van de gemeente	5
2.1 De vijf pijlers van integriteitsbeleid	5
2.2 De governance van integriteit	6
3. Vermoedens van integriteitsschendingen	7
3.1 Meldingen, meldtoets en onderzoek	7
3.2 Aantal en soort ontvangen meldingen	7
3.3 Aantal en soort afgehandelde meldingen	9
3.4 Conclusies	11
4. Ongewenste omgangsvormen	12
4.1 Gemeentelijke aanpak	12
4.2 Aantal en soort meldingen	13
4.3 Conclusies	14
5. Rekenkamer en Ombudsman	15
5.1 Rekenkamerrapport Integriteit	15
5.2 Ombudsman Rotterdam-Rijnmond	16
6. Training en advies	17
6.1 Training en workshops	17
7. Frauderisicomanagement	19
8. Medewerkerstevredenheidsonderzoek	20

Deel 3 Het informeren van de raad

Per (geheime) brief over een individuele casus

Het proces van melden is uiterst kwetsbaar. Voorzichtigheid is dan van belang om dit kenbaar te maken. Dat is in het belang van alle betrokkenen rond vermoedens van niet integer gedrag + in het belang van toekomstige meldingsbereidheid.

- zie voorstel [24bb001476] collegebrief van 13 maart 2024;
- per geheime brief te informeren;
- bij een casus met aandacht van de pers, van grote financiële omvang of betrokkenheid van een directie;
- het gaat hierbij altijd om vermoedens, waarbij de feiten nog niet bekend zijn (onderzoek duurt ± 3 maanden en soms nog veel langer);
- geen namen van medewerkers of afdelingen, soms zelfs geen cluster.